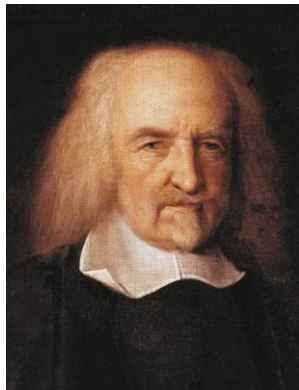

Fără încredere nu există reformă

J.J.Rousseau - Președinte și Hobbes Prim-ministru

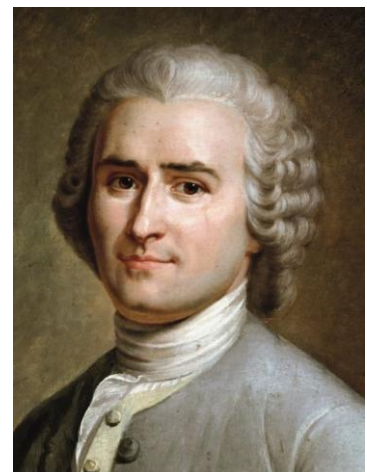
Într-o epocă marcată de reforme economice dure, presiuni bugetare și polarizare socială, comunicarea guvernamentală devine nu doar un instrument de imagine, ci o veritabilă responsabilitate democratică. Pentru ca **statul** să poată acționa legitim și eficient, el trebuie **să explice, să implice și să inspire**.

Într-un moment în care România se confruntă cu presiuni bugetare, instabilitate regională și o nevoie acută de modernizare a statului, comunicarea publică nu mai este un detaliu de formă, ci o condiție de fond pentru reușita reformelor. **Fără o comunicare** onestă, coerentă și empatică, orice măsură de **schimbare** este percepută de cetățean ca un **abuz**, indiferent de necesitatea ei tehnică. O comparație utilă în acest sens este cea dintre Thomas Hobbes și Jean-Jacques Rousseau—două paradigme clasice, două viziuni radical diferite asupra raportului dintre stat și cetățean.

Hobbes, teoreticianul ordinii impuse, vede statul ca o **forță care ține în frâu haosul** natural al individului. În această paradigmă, autoritatea nu explică, ci impune; nu consultă, ci comandă. Pentru Hobbes, contractul social este un act de renunțare la libertăți în favoarea supraviețuirii, statul este o necesitate brutală în fața naturii umane violente și egoiste. Fără un suveran absolut care să impună ordinea, societatea se prăbușește în anarhie (“războiul tuturor împotriva tuturor”). Comunicarea, în această viziune, nu este o formă de dialog, ci de impunere a ordinii și fricii necesare supraviețuirii colective. Statul are dreptul să acționeze fără să explice, pentru că el întruchipează voința rațională de autoconservare a tuturor.

Prin contrast, **Rousseau** vede statul ca expresie a contractului social între indivizi liberi, care consimt să se supună voinței generale. Rousseau, vede contractul social ca un pact voluntar între egali, menit să exprime voința tuturor. **Puterea legitimă nu se exercită împotriva cetățeanului, ci împreună cu el, în numele binelui comun.** Comunicarea devine astfel un proces esențial al democrației, o formă de deliberare publică și de construcție a consensului. Reformele trebuie nu doar explicate, ci și asumate colectiv, pentru a avea legitimitate și durabilitate. Legitimitatea nu vine din frică, ci din participare. A guverna nu înseamnă doar a decide, ci mai ales a convinge. A comunica înseamnă a respecta cetățeanul și a-l transforma din simplu receptor de decizii în co-autor al binelui comun.

România de astăzi se află exact între aceste două viziuni. Nevoia de corecții bugetare, de modernizare a statului și de asigurare a securității naționale ne cere un tip de guvernare hotărâtă, chiar impopulară. Dar, dacă această guvernare este percepută ca distantă, rece și impusă de sus în

spirit hobbesian, reacția cetățeanului va fi de rezistență, neîncredere sau revoltă pasivă. România are nevoie de **fermitatea lui Hobbes** în a impune măsuri dureroase, dar și de **umanitatea lui Rousseau** în a le explica. Orice reformă fără suport social devine instabilă, reversibilă sau, mai grav, combustibil pentru populism și neîncredere. Doar o comunicare ratională și empatică, în linie cu gândirea lui Rousseau, poate transforma **necesitatea în consens**. Un guvern matur este acela care știe să ia decizii dificile, dar și să le traducă în limbajul speranței colective.

Comunicarea guvernamentală trebuie să devină un exercițiu de democrație participativă. Să spunem adevărul despre dificultăți, dar și să oferim o direcție, o poveste comună, o viziune în care merită să credem. Un Guvern care comunică reformele nu doar pentru a le justifica, ci pentru a le construi simbolic în jurul binelui comun, devine credibil. A explica înseamnă a respecta. A asculta înseamnă a include. A recunoaște dificultatea unor măsuri nu este un semn de slăbiciune, ci de maturitate democratică. Nu este suficient să guvernăm bine. Trebuie **să guvernăm împreună**.

De aceea, comunicarea guvernamentală trebuie să se emancipeze de la simpla gestiune de criză spre o formă de contract social comunicat, în care **fiecare cetățean este partener, nu subiect**. Nu pentru că statul trebuie să se teamă de cetățean, ci pentru că statul trebuie să fie expresia voinței lui.

România are nevoie de reforme, dar și de încredere. Iar încrederea se construiește prin cuvânt, respect și transparență. A guverna fără a comunica este a abandona cetățeanul. A comunica fără empatie este a-l pierde. Între Hobbes și Rousseau, alegerea corectă este echilibrul: **autoritate cu legitimitate, decizie cu participare, reformă cu sens**.

Cele două roluri trebuie să se manifeste simultan și trebuie asumate de cei mai importanți oameni politici respectiv Prim-ministru și Președinte. În România, prin rolurile lor constituționale, **Premierul este Hobbes și Președintele este Rousseau**. Cât de bine vor reuși să-și asume rolurile vom afla în scurtă vreme.

Într-un context global marcat de complexitate, crize multiple și conflicte hibride, devine tot mai clară necesitatea unei schimbări reale. O astfel de transformare, atât politică, cât și teoretică, nu poate avea loc fără a integra și dimensiunea negației, nu doar a afirmării. Adevărata probă a societății noastre, indiferent de existența sau nu a unui nou „**document Snagov**”, va fi capacitatea de a susține un **dialog autentic** - bazat pe ascultare, asumare și împărțirea echitabilă a responsabilităților și beneficiilor.

În această lume instabilă, cu populisme agresive și polarizări periculoase, guvernarea prin comunicare responsabilă este mai mult decât o strategie: este o datorie morală și un act de reconstrucție a încrederii în **proiectul colectiv numit România**.

Corneliu VIȘOIANU